ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΝ ΜΕΛΛΟΝ

ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΙΔΗΣΕΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΣ, ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΟΥ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΥ ΛΑΟΥ

ΑΘΗΝΑΙ ΕΤΟΣ Α'. –ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 11 | ΔΙΕΥΘΥΝΕΤΑΙ ΥΠΟ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ | ΓΡΑΦΕΙΑ: ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ 26γ | ΣΑΒΒΑΤΟΝ 2 ΜΑΡΤΙΟΥ 1935 | ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΑΧ. 2

ΑΝΑΓΚΗ
Ἠπειρωτικῆς Ἐκπαιδευτικῆς πολιτικῆς

ΒΑΣ. Κ. ΕΞΑΡΧΟΥ Δρος Φιλοσ. (Ἀμβούργου) καὶ Θεολ. (Ἀθηνῶν)

Τὸ «Ἠπειρωτικὸν Μέλλον» θεωρεῖται εὐτυχές, διότι ἀπὸ σήμερον ἀποκτᾶ καὶ ἕνα, ἀκόμη νέον συνεργάτην, τὸν Ἐκπαιδευτικὸν κ. Β. Ἔξαρχον. Ὁ κ. Ἔξαρχος ἐκ Καλεντζίου τῶν Κατσανοχωρίων ἐσπούδασε κατ' ἀρχὰς εἰς Ἀθήνας καὶ μετέπειτα εἰς Ἀμβοῦργον τῆς Γερμανίας ὅπου ἐχρημάτισε καὶ τακτικὸς ἐπιμελητὴς τοῦ Παιδαγωγικοῦ Σπουδαστηρίου Πανεπιστημίου Ἀμβούργου. Κατελθὼν εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐδίδαξε ἐπὶ ἓν ἔτος παιδαγωγικὴν εἰς τὸ Διδασκαλεῖον Βελλᾶς νῦν δὲ εἶνε καθηγητὴς τῆς Φιλολογίας εἰς τὸ Ζ' Γυμνάσιον καὶ τῆς Παιδαγωγικῆς καὶ Φιλοσοφίας εἰς τὸ Ἀρσάκειον. Συνιστῶμεν ἰδιαιτέρως τὸ κατωτέρω ἄρθρον εἰς τοὺς ἀναγνώστας μας καὶ πρὸ πάντων εἰς τοὺς πολιτικούς μας διότι εἶναι ἀπὸ τοὺς ὀλίγους ποὺ κατέχουν τὸ Ἐκκπαιδευτικὸν ζήτημα τῆς Ἠπείρου.

Εἶναι κοινὸν μυστικόν, ὅτι ὁ πολιτισμὸς ἑνὸς τόπου διατηρεῖται καὶ προάγεται μὲ τὰ ἱδρύματα, τὰ ὁποῖα ὑπάρχουν εἰς τὴν διάθεσιν τῆς νέας γενεᾶς καὶ εἰς τὰ ὁποῖα αὐτὴ συστηματικῶς οἰκειώνεται τὰ πνευματικὰ ἀγαθά, ἵνα διατηρήσῃ καὶ ἵνα προαγάγῃ αὐτά. Τὰ ἱδρύματα αὐτὰ εἶναι τὰ ἐκπαιδευτικὰ ἱδρύματα.

Ἡ Ἤπειρος εἶναι τὸ τμῆμα ἐκεῖνο τῆς Ἑλλάδος τὸ ὁποῖον κατὰ τοὺς χρόνους τῆς δουλείας εἶχε προχωρήσει περισσότερον ἀπὸ πολλὰ ἄλλα μέρη εἰς τὴν παιδείαν. Διότι ἀκριβῶς ἐν Ἰωαννίνοις πρὸ παντὸς ἱδρύθησαν κατὰ σειρὰν τόσα σχολεῖα ἐπὶ τουρκοκρατίας, τὰ ὁποῖα ἐτροφοδότησαν καὶ τὴν λοιπὴν Ἑλλάδα καὶ ἀνέδειξαν τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους, οἵτινες ὁπωσδήποτε διετήρησαν καὶ ὑπὸ τὴν δουλείαν τὴν συνέχειαν μετὰ τῶν εὐκλεῶν προγόνων. Εἰς αὐτὸ ὀφείλεται καὶ τὸ γεγονός, ὅτι, ὅπως λέγει καὶ ὁ Νέοφ. Δούκας: «*Ὅσοι ἐρημάτισαν ἕλληνες συγγραφεῖς κατὰ τὸν 14 αἰῶνα ὑπῆρξαν ἢ Ἰωαννῖται ἢ μαθηταὶ τῶν σχολῶν τῶν Ἰωαννίνων· ἐξ αὐτῶν ἐξερρύησαν ῥύακες ἱκανοὶ νὰ ποτίσωσι τὴν διψῶσαν Ἑλλάδα καὶ πάλιστα ἐν τῇ μεγίστῃ ἐκείνῃ αἰχμῇ*».

Δὲν σκοπεύομεν νὰ ἐκθέσωμεν τὴν ἱστορίαν τῆς Ἑλληνικῆς ἐκπαιδεύσεως. Θέλομεν μόνον νὰ εἴπωμεν [illegible] τὰ τμήματα τῆς Ἑλλάδος, τὰ ὁποῖα καὶ εἰς ποιὸν καὶ εἰς ποσὸν συνεισέφερον εἰς τὴν Ἑλληνικὴν πνευματικὴν ζωὴν τοὐλάχιστον κατὰ τοὺς μετὰ τὴν ἅλωσιν χρόνους μέχρι τῶν μέσων τοῦ παρελθόντος αἰῶνος, ἀσφαλῶς ἡ Ἤπειρος θὰ εὑρεθῇ ὅτι προσέφερε ἂν μὴ τὸ μέγιστον μέρος, τοὐλάχιστον οὐδενὸς ἄλλου τμήματος ὀλιγώτερον. Τί ὅμως γίνεται σήμερον εἰς τὴν Ἤπειρον ἀπὸ ἀπόψεως ἐκπαιδεύσεως καὶ τί θὰ ἦτο δυνατὸν ἢ θὰ ἔπρεπε νὰ γίνεται ὑπὸ τὰς νέας συνθήκας;

Ἡ Ἤπειρος εἶναι χώρα κατὰ τὸ πλεῖστον ὀρεινὴ καὶ λεπτόγεως. Τοῦτο σημαίνει, ὅτι ἡ Ἤπειρος οὐδέποτε δύναται νὰ ἀποβῇ αὐτάρκης, ἐκτὸς ἂν ἡ αὐτάρκεια λάβῃ τὰ ὅρια τοῦ ἀσκητισμοῦ, ὁπότε—καὶ πάλιν ἀμφίβολον εἶναι νὰ γίνῃ αὐτάρκης μὲ τὴν αὔξησιν τοῦ πληθυσμοῦ. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἡ Ἤπειρος μόνον ὑπὸ τῶν ξενητεμένων της τέκνων δύναται ὁπωσδήποτε νὰ ἐξασφαλίσῃ ἀνώτερον βίον. Ὁ πνευματικὸς της βίος πάντοτε σχεδὸν ἐβασίσθη εἰς ἐξωθεν ἐπιχορηγήσεις, τὰς ὁποίας τὰ φιλόστοργα τέκνα της δαψιλῶς ἔκαμναν. Τὰ τέκνα της ταῦτα τα ξιδεύοντα μὲ μόνα κεφάλαια τὴν τιμιότητα, τὴν φιλεργίαν καὶ τὴν φιλοπατρίαν ἀφοῦ κατώρθωναν νὰ ἐξασφαλίσουν τὸν ἄρτον των καὶ τὸν ἄρτον τῶν οἰκείων των, προσεπάθουν νὰ βοηθήσουν καὶ τοὺς ἐν τῇ πατρίδι των. Μὴ γευθέντες αὐτοὶ παιδείας, ἐστεροῦντο πάσης σχεδὸν ἀπολαύσεως τοῦ κόσμου, ἵνα ἀπολαύσουν τῆς χαρᾶς τῆς ἐκ τῆς παροχῆς τῆς παιδείας εἰς τοὺς ἄλλους. Δι' αὐτὸν ἀκριβῶς τὸν λόγον ἵδρυον σχολεῖα μικρὰ καὶ μεγάλα εἰς τὴν πατρίδα των καὶ ἄφηναν πόρους συντηρήσεώς των. Τὴν πατρίδα των δὲ Ἤπειρον δὲν ἐξεχώριζαν ἀπὸ τὴν λοιπὴν Ἑλλάδα, ὅταν δὲ τὸ πρῶτον τμῆμα αὐτῆς ἠλευθερώθη, ἤρχισαν δαψιλῶς νὰ τὸ προϊκοδοτοῦν πρὸ παντὸς μὲ τὰ μέσα τῆς πνευματικῆς ζωῆς ἔχοντες τὴν ἐλπίδα, ὅτι γιγαντούμενον θὰ ἀπελευθερώσῃ καὶ τὴν ἰδιαιτέραν των πατρίδα καὶ θὰ περιποιηθῇ ἂν ὄχι ἐξαιρετικῶς, τουλάχιστον ἀδελφικῶς ἐξ ἴσου μὲ τὰς ἄλλας ἑλληνικὰς χώρας.

Εἶναι γνωστὴ ἡ κατάντια τῆς Ἠπείρου, ὥστε νὰ μὴ εἶναι ἀνάγκη νὰ τὴν διεκτραγωδήσωμεν ἡμεῖς ἐνταῦθα. Ἐλάχιστα σχετικῶς σχολεῖα μὲ ἐλαχίστους μαθητάς.

Τὰ ἐκπαιδ. κληροδοτήματα τῆς Ἠπείρου ἰδιαιτέρας περιῆλθον εἰς τὸ κράτος. Τὸ κράτος ὅμως εἶναι εἰς χεῖρας μὴ Ἠπειρωτῶν κυρίως ὥστε ἂν δὲν δικαιολογῆται, τουλάχιστον νὰ ἐξηγῆται ἡ ἀστοργία ἢ ὀρθότερον εἰπεῖν ἡ ἀγνωμοσύ[illegible] ξαν καὶ δὲν δύναται πλέον ἡ Ἤπειρος νὰ ἔχῃ ξενητεμένα παιδιὰ σὰν τὰ παλαιά. Ἡ σημερινὴ ξενητειά των εἶναι πρὸ παντὸς ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ Ἑλληνικοῦ κράτους. Πῶς λοιπὸν θὰ γίνῃ, ὥστε ἡ Ἤπειρος νὰ ἀποκτήσῃ κἄποιαν ἀνθρωπίνην ζωήν;

Ἐὰν ἀφήσωμεν τὰ τέκνα τῆς Ἠπείρου ἄνευ ἐκπαιδεύσεως ἀνωτέρας (τοῦ Γυμνασίου καὶ τῶν ἀνωτάτων Σχολῶν), τότε ἢ θὰ ἀσκητεύσουν ἐν τῇ Ἠπείρῳ ἢ θὰ καταφύγουν εἰς τὰς πόλεις τῆς Ἑλλάδος, ὅπου θὰ μετέρχωνται—ὁσάκις θὰ δύνανται—τὰ χειρωνακτικὰ καὶ ἄλλα ἐλαχίστης ἀποδόσεως ἔργα. Ἐξ αὐτῶν μόλις θὰ δύνανται νὰ ἀπαζοῦν οἱ ἴδιοι ἢ τὸ πολὺ μόλις θὰ στέλλουν κανένα ἑκατοστάριο—καὶ ζήτημα!—γιὰ νὰ ἀγοράσουν στὸ σπίτι λίγο καλαμπόκι. Ἂν δὲ εὐνοηθῇ κάπως κανεὶς ἐξ αὐτῶν, τὸ πολὺ θὰ ἠμπορέσῃ νὰ στείλῃ στὸ Γυμνάσιον τὸ παιδί του, τὸ ὁποῖον πιθανὸν νὰ στείλῃ τὸ ἰδικό του εἰς Ἀνωτάτην Σχολήν. Μὲ ἄλλα λόγια ἡ τρίτη ἢ τετάρτη γενεὰ κατόπιν κόπων καὶ μόχθων θὰ δυνηθῇ νὰ τακτοποιηθῇ εἰς ἀνώτερον πνευματικὸν ἐπίπεδον.

Ἐὰν ὅμως τὰ παιδιὰ τῆς Ἠπείρου φοιτήσουν εἰς σχολεῖα Μ. Ἐκπαιδεύσεως ἀνωτέρας βαθμῖδος ἢ εἰς ἀνωτάτας σχολάς, τότε τὰ πράγματα ἀλλάσσουν ἢ τοὐλάχιστον δύνανται ν' ἀλλάξουν. Πλὴν τῶν ἐλευθέρων ἐπαγγελμάτων θὰ εἶναι εἰς τὴν Ἠπειρωτικὴν νέαν γενεὰν ἀνοικταὶ καὶ αἱ θύραι εἰς τὰς δημοσίας ὑπηρεσίας, πολιτικὰς καὶ στρατιωτικάς. Διότι, ὡς εἶναι γνωστὸν εἰς τοὺς γνωρίζοντας τὰ πράγματα, ὡρισμέναι περιοχαὶ τῆς Ἑλλάδος, ὅμοιαι πρὸς τὴν Ἤπειρον ἐν πολλοῖς, κατέκτησαν τὴν κρατικὴν μηχανὴν ἢ ὁλόκληρον ἢ εἰς τὸ πλεῖστον μέρος. Διατί λοιπὸν καὶ ἡ Ἤπειρος νὰ μὴ ἔχῃ τὸ ἀνῆκον εἰς αὐτὴν μέρος; Καὶ ἂν ἄλλα τμήματα τῆς κρατικῆς μηχανῆς εἶναι δύσκολον νὰ καταληφθῶσι λόγῳ τοῦ φανατισμοῦ μὲ τὸν ὁποῖον ὑποστηρίζονται οἱ συμπατριῶται ὑπὸ τῶν συμπατριωτῶν των, τῶν κατεχόντων τὰς μεγάλας θέσεις, δὲν θὰ ἠμπορ[illegible] τοὐλάχιστον ἡ ἐκπαιδευτικ[illegible] περιοχὴ νὰ διεκδικηθῇ ὑπὸ τῶν Ἠπειρωτῶν; Χωρὶς δὲ νὰ ὑποβοηθήσωμεν ἄλλους, δυνάμεθα μεθ' ὑπερηφανείας νὰ βεβαιώσωμεν, ὅτι οἱ Ἠπειρῶται διδάσκαλοι εἶναι ἐκ τῶν εὐσυνειδητοτέρων Ἑλλήνων διδασκάλων. Δι' αὐτὸ λίαν ὀρθῶς ὁ φίλτατος κ. Εὐρ. Σούρλας, τέως Διευθυντὴς τοῦ Διδασκαλείου Ἰωαννίνων, ἀφιερώσας τὸ βιβλίον του εἰς τοὺς Ἠπειρώτας διδασκάλους, εἰς τοὺς ὀλιγώτερον διαφθαρέντας ἐκπαι[illegible] τον καὶ τὴν Ἤπειρον, ἀλλὰ καὶ τὴν λοιπὴν Ἑλλάδα θὰ ὠφέλει μία ὑποστήριξις τῶν Νέων Ἠπειρωτῶν εἰς τὸν καταρτισμόν των ὡς λειτουργῶν τῆς ἐκπαιδεύσεως.

Τί λοιπὸν νὰ γίνῃ;

Νομίζομεν, ὅτι εἶναι ἀνάγκη νὰ ἀρχίσῃ ἡ σκέψις περὶ εἰδικῆς ἠπειρωτικῆς ἐκπαιδευτικῆς πολιτικῆς. Βεβαίως δι' αὐτῆς δὲν ἐννοεῖται μόνον ἡ θεωρητική, ἀλλὰ καὶ ἡ πρακτικὴ πρὸς καλλιτέραν καὶ εὐφυτέραν ἐκμετάλλευσιν τῶν πόρων τῆς Ἠπείρου.

Πρὸς τούτοις ὅμως πρέπει—καὶ λόγῳ τοῦ ἀκριβῶς τοῦ ἀγόνου ἐδάφους — νὰ ληφθῇ μέριμνα καὶ δι' ἄλλου εἴδους (θεωρητικωτέραν) ἐκπαίδευσιν. Ἡμεῖς νομίζομεν ὅτι πλὴν ἄλλων μέτρων, τὰ ὁποῖα δύνανται ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων νὰ ληφθῶσι, χρειάζονται τὰ ἑξῆς:

1) Ἐκκαθάρισις τῶν ἠπειρωτικῶν ἐκπαιδευτικῶν κληροδοτημάτων καὶ χρησιμοποίησις τῶν πόρων των εἰς ὑποστήριξιν φιλομαθῶν καλῶν Νέων τῆς Ἠπείρου δι' ἀνωτέρας σπουδάς.

2) Ἐνίσχυσις τοῦ θελόντων καὶ μὴ δυναμένων νὰ φοιτήσωσιν εἰς Μέσας Σχολὰς νέων τῆς Ἠπείρου (ὁ Σεβασμιώτατος Ἰωαννίνων ἀσφαλῶς πρέπει νὰ συμπληρώσῃ τὸ ἐπιτελούμενον μέγα ἔργον του,

[Συνέχεια εἰς τὴν Γ' σελίδα]

ΑΠΟ ΤΟ ΔΡΟΜΟ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

Καρναβάλι

Βρισκόμαστε στὰ μέσα τοῦ καρναβαλιοῦ δηλαδὴ στὴν ἐποχὴ τοῦ μεγάλου γλεντιοῦ. Οἱ μέρες αὐτὲς εἶναι ἀφιερωμένες στὸ κέφι, στὸ ξεφάντωμα, στὸ γέλιο, στὸ χορό, στὸ μεθύσι. Ὅλος ὁκόσμος διασκεδάζει ἢ τουλάχιστον ὑποτίθεται ὅτι διασκεδάζει. Ὁ καθένας δὲ μὲ τὸν τρόπο ποὺ ξέρει ἢ καλύτερα μὲ τὰ μέσα ποὺ διαθέτει. Οἱ πλούσιοι στὰ τσάγια καὶ τοὺς....φιλανθρωπικοὺς χοροὺς κι' οἱ φτωχοὶ στὴν ταβέρνα καὶ στὸ δρόμο. Καὶ στὸ δρόμο μάλιστα. Ἴσως δὲ περισσότερο ἐκεῖ. Ἀλλὰ πῶς νὰ διασκέδαζαν τάχα; Ὁ Θεὸς νὰ τὴν κάνῃ διασκέδασι. Ἄλλοτε τὰ ὑπαίθρια αὐτὰ λαϊκὰ γλέντια εἶχαν κάποια ἀξία. Τὰ σημερινὰ δὲν εἶναι παρὰ μιὰ γελοιογραφία γλεντιοῦ. Δὲν εἶναι κἀν γλέντια ἀλλὰ ἕνα κακότεχνο θέαμα. Ὁ ἄνθρωπος τοῦ λαοῦ φορώντας τὰ γιορτινά του καὶ βγαίνοντας οἰκογενειακῶς στοὺς κεντρικοὺς δρόμους, δὲ γλεντάει σήμερα, ἀλλὰ χαζεύει. Βλέπει τὸν κόσμο ποὺ περνάει, τοὺς μασκαράδες ποὺ χορεύουν, τὸ γαϊτανάκι ποὺ πλέκεται, τὴ γκαμήλα ποὺ ἀνοιγοκλείνει τὸ τεράστιο πειναλέο στόμα της καὶ.....ξεποδαριάζεται στὸ γλέντι. Ἀγοράζει μιὰ δραχμὴ χαρτοπόλεμο τῆς μπεμπέκας, τῆς φοράει ἕνα ἀποκρηάτικο καπέλλο καὶ γυρίζει ὧρες ὁλόκληρες κυνηγώντας τὰ ὡραία αὐτὰ θεάματα. Ἄλλοτε ντυνόταν μασκαράδες γιὰ νὰ γλεντήσουν. Γι' αὐτὸ τὸ ντύσιμό τους ἦταν συμβολικό. Ἡ μάσκα δίνει σὲ κεῖνον ποὺ τὴ φορεῖ ὅλες τὶς ἰδιότητες τοῦ εἰκονιζομένου. Ἂν ντυθῆς π. χ. λιοντάρι ἀποκτᾶς ἀκατανίκητον δύναμιν. Γι' αὐτὸ προσπαθοῦσαν νὰ παριστάνουν πρόσωπα ἢ ζῶα μὲ κάποια ἀνωτερότητα. Καὶ ἔβλεπες νὰ περνοῦν μπροστά σου αὐτοκράτορες, ναύαρχοι, στρατηγοὶ ποὺ δὲν καταδεχόταν νὰ σὲ ἀτενίσουν. Σήμερα οἱ μασκαράδες μᾶς παριστάνουν ἀραπάδες, γύφτους καὶ «τοιούτους» δηλαδὴ «Γεωργίες». Οὔτε ἕνα στρατηγὸ οὔτε ἕνα «γαμβρό». Γέμισε ὁ τόπος ἀπὸ «νύφες». Κι' ἂν βρεθῇ κάπου - κάπου κανένας «γαμβρὸς» θὰ τὸν ἰδῆς συχνὰ ν'ἀφήνῃ τὴ νύφη καὶ νὰ μαζεύει πενταροδεκάρες. Ἡ ἔλλειψις τῶν γαμβρῶν μεταξὺ τῶν μασκαράδων δὲν προέρχεται ἀπὸ φόβο πρὸς τὸ γάμο, ὅπως συμβαίνει στὴν πραγματικότητα ἀλλὰ ἀπὸ ἄλλες αἰτίες. Γιὰ νὰ ντυθῇ ἄλλοτε μιὰ νύφη γινόταν ὁλόκληρος ἀγών. Δὲν ἀνεχόταν κανεὶς νὰ παίξει αὐτὸ τὸ ρόλο. Ἀλλὰ κι' ἂν ὑποχρεώνετο φρόντιζε πάντοτε ν' ἀφήνῃ κάτι ποὺ νὰ δείχνῃ τὴν ἀνδρική του ὑπόστασι. Ἄφηνε π. χ. τὸ μακρὺ βρακί του κάτω ἀπὸ τὶς γυναικεῖες κάλτες, ὥστε νὰ φαίνεται ἡ... ἀνδροπρέπεια τῆς γάμπας του, ἔβγαζε λίγο μουστάκι ἔξω ἀπὸ τὴ μάσκα του ἢ... κατελαμβάνετο ἀπὸ διαρκῆ συχνουρία, ὥστε τῇ βοηθείᾳ τοῦ παρακειμένου τοίχου νὰ ἀποδεικνύῃ τακτικὰ τὸ φύλλον του. Δὲν ξέρω τί ἐντύπωση ἔκανε αὐτὸ στοὺς μεγάλους, ἀλλὰ τὰ παιδιὰ ἦταν ἐνθουσιασμένα μαζί του. Δεν ὑπῆρχε ἀπολαυστικώτερο θέαμα γι' αὐτὰ ἀπὸ τὸ νὰ βλέπουν μιὰ «νύφη» νά... ἀπαρνεῖται κατ' αὐτὸν τὸν τρόπο, ὄχι τρὶς ὅπως ὁ Ἀπόστολος Πέτρος, ἀλλὰ δεκάκις τὴν ἰδιότητά της. Πολλὰ μάλιστα εἶχαν τόση περιέργεια ὥστε πλησίαζαν νὰ δοῦν μὲ τὰ μάτια τους τήν... ἀπάρνησι, ἀσχέτως ἂν δὲν ἤξεραν νὰ φωνάζουν μετὰ τὸ κύτταγμα τὸ γνωστὸ **Χάμπετ** δηλαδὴ ἔχει. Τώρα τὰ πράγματα ἀλλαξαν. Οὔτε μουστάκι, οὔτε μακρὺ βρακί, ἀλλὰ ξύρισμα κόντρα καὶ κορσέ. Οἱ μασκαράδες μας τώρα προτιμοῦν τὸ ρόλο τῆς «νύφης» χωρὶς μάσκα μάλιστα, γι' αὐτὸ ντύνονται μ' ὅλα τὰ γοῦστα μιᾶς ἀνύπανδρης νύφης ποὺ ζητάει τὸ γαμβρὸ καὶ μπερδεύονται μέσα στὸν κόσμο γιὰ νὰ συμπληρώσουν τ' ἀγαθὰ τοῦ συνωστισμοῦ. Οἱ μασκαράδες μας σήμερα δὲ γλεντοῦν ἀλλὰ μαζεύουν πενταροδεκάρες ἢ ζητᾶν πελατεία. Μαζὶ μ'αὐτοὺς δέ, δὲν γλεντάει κι' ὁ κόσμος, ἀλλὰ παρακολουθεῖ καὶ... θαυμάζει τὰ κάλλη τους. Οἱ μόνοι ποὺ δὲν εἶναι ἴσως δυσαρεστημένοι ἀπ' αὐτὲς τὶς «νύφες» εἶναι οἱ παληοὶ θαυμασταί της, τὰ μικρὰ ἐκεῖνα παιδιὰ ποὺ ἔγιναν ἤδη **φαντάροι** καὶ ποὺ ἀπ' τὰ ἀγαθὰ τοῦ συνωστισμοῦ διαλένε ἂν ὄχι βέβαια τὰ καλύτερα, τοὐλάχιστον τὰ εὐκολώτερα καὶ πρὸ παντὸς τὰ... οἰκονομικώτερα.

ΔΙΛΒΑΤΗΣ

Διὰ νὰ γνωρίσωμεν τὴν Πατρίδα μας

Ἄνω: Κατεστραμμένη γέφυρα Σμολίτσας Σουλίου
Κάτω: Χιονισμένο ἔλατο τοῦ βουνοῦ τῆς Σωτείρας (Ἑλληνοαλβανικὰ σύνορα).
Ἀριστερά: Κουρεντινὴ στολισμένη μὲ τὴν ἐγχώριον ἐνδυμασίαν της.

ΤΑ ΜΕΓΑΛΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΜΑΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

ΔΙΑΤΙ ΤΑ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ ΕΙΝΑΙ ΑΝΑΓΚΗ Ν' ΑΠΟΔΟΘΟΥΝ ΕΙΣ ΤΟΝ ΠΤΩΧΟΝ ΛΑΟΝ
Η ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΥΤΥΧΙΑ

Τοῦ συνεργάτου μας ἰκτροῦ κ. Κ. ΚΟΝΤΟΥΛΗ ΚΟΡΥΒΑΝΤΗ

Εἶναι εὐτύχημα διὰ τὴν κοινωνίαν μας ὅτι ὁ Ἰατρικὸς Σύλλογεν, σθεναρὸν καὶ πλέον ἀνθρωπιστικὸν ἀγῶνα διὰ τὴν ἀπόδοσιν τῶν Φιλανθρωπικῶν Ἱδρυμάτων εἰς τὸν πτωχὸν λαὸν διὰ τὸν ὁποῖον εἶναι καὶ προορισμένα, παρεκκλίναντα ὅμως τοῦ σκοποῦ των, διὰ τὸν ὁποῖον διέθεσαν τὰ χρήματά των οἱ μεγάλοι δωρηταὶ καὶ εὐεργέται αὐτῶν, εἰς βάρος **καὶ τοῦ βιοπαλαίοντος** κόσμου καὶ τῶν ἐπαγγελματιῶν ἰατρῶν καὶ τῆς κοινωνίας μας ὁλοκλήρου.

Λέγω δὲ καὶ τῆς κοινωνίας ὁλοκλήρου, διότι ἀφήνοντες τὸν βιοπαλαίοντα κόσμον, εἴτε ὑπάλληλος εἶναι, εἴτε ἐργάτης, εἴτε ἔμπορος, εἴτε ἐπιστήμων εἰς τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ χωρὶς καμμίαν ἰατρικὴν περίθαλψιν νὰ φθείρεται ἡ ὑγεία του καὶ νὰ λυώνῃ ὑπὸ τὸ πλῆγμα τῶν φοβερωτέρων ἀσθενειῶν (φυματίωσι, ἰδίᾳ ἀφροδίσια κλ,), ἐγκληματοῦμεν κατὰ τῆς κοινωνίας μας ὅλης, διότι δὲν γίνεται οὔτω πως μόνον διὰ τὸν ἑαυτόν του ἐπικίνδυνος οὗτος, ἀλλὰ καὶ δ' ὅλον τὸν ἄλλον τὸν περιξ αὐτοῦ κόσμον. **Ἡμεῖς ἑπομένως οἱ ἴδιοι ἄνθρωποι κακῶς ὀργανωμένοι μὲ τὴν ἀθλίαν ἀτομικήν, κοινωνικὴν καὶ δημοσίαν ὑγιεινὴν ποὺ ἔχομεν, δημιουργοῦμεν** τὰ διάφορα νοσήματα καὶ δὴ τὰ ἐπάρατα καὶ βροτολοιγὰ τοιαῦτα.

Ἡ δὲ ζημία ἀπὸ αὐτά, τ' ἀφροδίσια νοσήματα, τὴν φυματίωσι, τὴν ἑλονοσία κτλ. εἶνε τριπλῆ: Ἤτοι **ἀτομική, κοινωνικὴ καὶ ἐθνική.**

Ἀτομική, διότι χάνει τὸ ἄτομον τὴν ὑγείαν του καὶ τὰ ἐκ ταύτης ἀγαθὰ τῆς ζωῆς.

Κοινωνική, διότι γίνεται ἐπικίνδυνος διὰ τὴν κοινωνίαν καὶ

Ἐθνική, διότι στερεῖται τὸ ἔθνος τῆς ἐκ τῶν χειρῶν του παραγωγικῆς καὶ λοιπῆς ἐργασίας. Καὶ πλήττουν ἰδιαίτερα τὸν πτωχὸν κόσμον, διότι αἱ βιωτικαί του συνθῆκαι εἶνε τοιαῦται, ποὺ ὅταν προσβληθῇ ἀπὸ ταῦτα **πρῶτον** δὲν δύναται νὰ διαθέσῃ ἀρκετὸν–ἵνα μὴ εἴπωμεν δεκάρα–χρηματικὸν ποσὸν πρὸς θεραπείαν του, **δεύτερον** δὲν ἔχει τὴν ὑπομονὴν καὶ **τρίτον** τὸ καὶ σπουδαιότερον δὲν δύναται νὰ ἐγκαταλείψῃ πολλάκις τὴν ἐργασίαν του, ἵνα ὑποβληθῇ εἰς τὴν κατάλληλον θεραπείαν ἰδίᾳ ὁσάκις ὁλόκληρος οἰκογένεια περιμένῃ νὰ συντηρηθῇ ἀπὸ αὐτὸν καὶ μόνον. Καὶ οὕτω πως γίνεται ἐπικίνδυνος **διὰ τὸν ἑαυτόν του, τὸ σπῆτι του, τὴν κοινωνίαν καὶ τὸ ἔθνος ἐν γένει,** χάνοντος τόσας χρησίμους χεῖρας καὶ μα[illegible] τοῦ πληθυσμοῦ του.

Ὅθεν εἶνε καιρὸς πιὰ νὰ λάβωμεν γενικώτερα καὶ ριζικώτερα μέτρα πρὸς προστασίαν τοῦ στενάζοντος πτωχοῦ λαοῦ πρὸς ὄφελος ὅλης τῆς κοινωνίας μας. **Διότι ἀπὸ αὐτὸν τὸν πτωχόν, ἐργατικόν, ὑπαλληλικὸν καὶ βιοπαλαίοντα κόσμον** γενικῶς ἐξαρτᾶται ἡ κανονικὴ λειτουργία τῆς κρατικῆς καὶ ἰδιωτικῆς μηχανῆς, ἀπὸ τὴν ὁποίαν καὶ ὁλόκληρος ἡ κοινωνία ζῇ ἐν ἁρμονίᾳ.

Ἰδοὺ διατὶ πρέπει νὰ ἐνδιαφερθῶμεν πολὺ δι' αὐτὸν καὶ τὴν ὑγείαν του. Καὶ μὴ νομίζομεν ὅτι προσφέρομεν καμμίαν ὑπηρεσίαν εἰς τὸν πτωχόκοσμον μὲ τὸ νὰ ἐξετάζωμεν αὐτὸν δωρεὰν εἰς τὰ ἐξωτερικὰ ἰατρεῖα τῶν διαφόρων φιλανθρωπικῶν ἱδρυμάτων. Διότι, ὅταν δὲν δύναται νὰ εἰσέλθῃ εἰς αὐτὰ καὶ νὰ θεραπευθῇ, τί τὸ ὄφελος δι' αὐτόν;

Καὶ δὲν συγκινεῖται κανεὶς ἄρχων καὶ δὲν ραΐζεται ἡ καρδιά του βλέποντας τοὺς συνανθρώπους του νὰ χάνουν τὴν ὑγείαν των χωρὶς νὰ τυγχάνουν οὐδεμιᾶς ἰατρικῆς περιθάλψεως, ἐν ᾧ βοᾷ κι' ἀγανακτεῖ ὁλόκληρος ἡ κοινωνία διὰ τοῦτο;

Ἐὰν θέλωμεν τὴν δημιουργίαν μιᾶς καλλιτέρας, μιᾶς ὑγιεστέρας κοινωνίας εἶναι ἀνάγκη καὶ ἐπιβάλλεται ἀπὸ τὴν ἀνωτέραν ἀνθρωπιστικὴν σκέψιν καὶ τὸ δίκαιον τοῦ χαροπαλαίοντος βιοπαλαιστοῦ κόσμου ν' ἀποδοθοῦν τὰ φιλανθρωπικὰ ἱδρύματα εἰς τὸν πτωχὸν λαόν, γιατὶ **ὅπως λειτουργοῦν σήμερον** εἶναι μόνον **διὰ τοὺς πλουσίους, τοὺς διαθέτοντας ἄφθονα** τὰ μέσα καὶ **διὰ πολιτικὰ ρουσφέτια.** Ὁ δὲ πτωχὸς καὶ βιοπαλαίων κόσμος, ὅστις ἐξυπηρετεῖ τὴν κοινωνίαν μας περισσότερον παντὸς ἄλλου καὶ ἔχει ἑπομένως δικαιώματα ἰατρικῆς περιθάλψεως **περισσότερα** ἀπὸ ἐκείνους ποὺ διαθέτουν τὰ χρήματα, δὲν τοῦ φθάνει ἡ δυστυχία καὶ ἡ κακομοιριὰ ποὺ ἔχει, διότι ἡ πλειονότης αὐτοῦ—πρέπει νὰ τὸ ὁμολογήσωμεν—σήμερον καὶ στενάζει μέσα εἰς τὰ ἀνθυγιεινά, σκοτεινὰ [illegible] ν' ἀρρωστήσῃ βαρειὰ καὶ μάλιστα μέσα σὲ μιὰ πολυμελῆ οἰκογένεια, μόλις καὶ μετὰ βίας ἐξοικονομούσης τὸν ἄρτον τῆς ἡμέρας, δὲν ἔχει ποῦ τὴν κεφαλὴν κλῖναι, ἐγκαταλειπόμενος εἰς τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ, γιατὶ καὶ τὰ δι' αὐτὸν προορισμένα φιλανθρωπικὰ ἱδρύματα ἔχουν ἐρμητικῶς κεκλεισμένες τὶς πόρτες των δι' αὐτὸν καὶ πεθαίνει εἰς τοὺς δρόμους πρὸς δόξαν καὶ τιμὴν τῶν φιλανθρωπικῶν ἱδρυμάτων, ποὺ κατὰ τραγικὴν εἰρωνείαν λέγονται σήμερον τοιαῦτα, ἐν ᾧ θάπρεπε νὰ λέγονται ἀφιλάνθρωπα ἱδρύματα. Καὶ ἐνῷ **ἀφήνομεν τὸν βιοπαλαίοντα** κόσμον νὰ τὸν δέρνουν, ὄχι μόνον ἡ πείνα καὶ ἡ δυστυχία, ἀλλὰ καὶ τὰ φοβερώτερα νοσήματα ἀκόμη, παραπονούμεθα καὶ τρέμουν οἱ διάφοροι Κυβερνῆται, ὅταν τὸν βλέπουν νὰ φέρεται πρὸς τὸν κομμουνισμόν ὁ ὁποῖος τόσον ἐπικινδύνως ὁλονὲν καὶ ἐξαπλώνεται. Καὶ λαμβάνουν μέτρα ἐπιφανειακὰ - κατὰ τὴν γνώμην μας - πρὸς περιορισμὸν καὶ καταπολέμησιν αὐτοῦ. Καὶ δὲν βλέπουν **ὅτι ἐφ'ὅσον δέν καλλιτερεύουν τὰς συνθήκας τῆς ζωῆς τοῦ,** αὐτοῦ ὁ ὁποῖος δημιουργεῖ τὸ Κράτος καὶ τὸ συντηρεῖ μὲ τὸν ἱδρῶτα του, ἀφήνοντες ἀπροστάτευτον **ἰδία τὸ πολυτιμώτερον** αὐτοῦ ἀγαθὸν ποὺ τοῦ ἐχάρισεν ὁ πλάστης **τὴν ὑγεία του μοιραίως καὶ κατ' ἀνάγκην** θὰ φέ

"ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΝ ΜΕΛΛΟΝ,,
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ
ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΔΕΚΑΗΜΕΡΟΝΥΧΙΟΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΕΤΑΙ
ΥΠΟ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Διευθυντής Συντάξεως
ΣΤΕΦ. ΣΠ. ΚΟΝΤΟΣ
Λισσίων 84

Προϊστάμενος Τυπογραφείου
ΑΘ. ΓΚΟΓΚΩΝΗΣ
Μέτανοε 2

Ἐμβάσματα :
«ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΝ ΜΕΛΛΟΝ» — Ἀθήνας

Συνδρομαί:
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ἐτησία Δρ. 50
» ἑξάμηνος » 30
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ Δολ. 2
Ἑταιρεῖαι, Τράπεζαι,
Ἰδρύματα, κλπ. Δρ. 100
Δημοσιεύσεις κατά στίχον Δρ. 3
Κοινωνικά Δρ. 25

Οἱ ἀπιδημοῦντες νὰ διορισθῶσιν ἀντιπρόσωποι μας παρακαλοῦνται ὅπως ἀποστείλωσι ἀνὰ ἕνα φωτογραφίας ὅπως τοὺς ἐρεδίσωμεν μὲ δέλτια ταυτότητος.

Γνωρίζουν οἱ Ἴδιοι τόσον καλῶς τάς πρός τόν Σύλλογον ὑποχρεώσεις των, ὥστε κάθε παρατήρησιν περιττόν νά ἀναφέρεται περιττή. Δι' αὐτούς ὁ Σύλλογος ἀποτελεῖ ἔναν συνδετικόν κρίκον, μιαν ἑστίαν πατριωτικῶν αἰσθημάτων καί ἀναμνήσεων, μίαν ἐλπίδα τῶν ἀκλεροῦν ἡμέρας ἐλευθερίας, ἐπί πλέον δέ ἕνα κάστρον διά τήν μέχρι τοῦδε, ποικιλότρον δράσιν τῶν μελῶν, ἐπιβεβαιοῦμεν ὑποχρεώσεις μας νά συστήσωμεν ἰδιαιτέρως τήν ἔκδοσιν ὑποστηρίξιν του πάρα τῶν ἐλευθέρων Ἠπειρωτῶν, οἵτινες δέν νά ἐκδηλώσουν διά τῆς ἠθικῆς καί ὑλικῆς ἐνισχύσεώς των τήν ἀλληλεγγύην καί τά αἰσθήματα συμπαθείας πρός τούς ἀγωνιζομένους ἀδελφούς ἀκόμη ὑποδούλους Βορειοηπειρώτας.

Ἕνα συμπέρασμα

Εἰς τήν προχθεσινήν ἐκλογικήν ἐξέτασιν τοῦ «Ἠπειρωτικοῦ Μέλλοντος» ὅτι μεταξύ τῶν ἐκλεκτῶν τοῦ συνεργατῶν συγκατελέχθη καί ὁ γνωστός ἀνάπτυξ Παναλλήνων λογοτέχνης καί ἱστορικός, κ. Ἐπ. Στερεάδης.

Λαϊκόν Ἠπειρώτην, Θεσσαλίκην, Δημοσιεύσεις ἐπιστολῶν ἐπιστημόνων, ἐπιστολαί ἐλληνῶν ἀργά.

Ἡρακλῆν Μπαστίαν, Θεσσαλίκην, Συνδρομή ἐλληθοῦ Ἐξοχοτατοῦμεν.

Γεώργ. Μανωλῆν, Ἄδης Ἀμπέλ. Ἀπ. Συνδρομή καί κατάλογος συνδρομητῶν ἐλληθοῦ. Ἐξοχοτατοῦμεν θερμότατα.

Ἀλχιείδεσκον, Ἀθηναγόραν, Ν. Γέρκη.—Ἐξοχαριστοῦμεν θερμότατα δι' ἀποστολήν συνδρομῆς «Ἠπειρωτικοῦ Μέλλοντος».

Γ. Τσακανίκαν, Ἀλεξβηολίν.—Συνδρομή ἐλληθοῦ. Ἐξοχαριστοῦμεν.

Σπ. Ἀλιάν, Ἀνάστ. Σεψκαν, Θ. Αἰτον, Ν. Γέρκη.—Συνδρομαί ἐλληθήσαν. Ἐξοχαριστοῦμεν θερμότατα.

ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΝ ΚΟΥΡΕΙΟΝ
Η ΕΥΑΝΔΡΟΣ ΗΠΕΙΡΟΣ
Σοφ. Τσελεπῆ–Σπ. Φούνη
Ὁδός Κρατίνου 7 - Ἀθῆναι

ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΙΩΒΙΛΑΙΑ

ΧΡ. ΧΡΗΣΤΟΒΑΣΙΛΗΣ

ΠΕΝΗΝΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗΣ ΖΩΗΣ. Ο ΠΟΙΗΤΗΣ ΚΙ' Ο ΠΕΖΟΓΡΑΦΟΣ, ΟΠΩΣ ΤΟΝ ΧΑΡΑΧΤΗΡΙΖΟΥΝ ΟΙ ΚΟΛΟΣΣΟΙ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΙΑΝΟΗΣΕΩΣ

«Ἀγωνιστής τῆς Δημοτικιστικῆς ἰδέας», «ἐθνικός πεζογράφος», «πατέρας τοῦ Ἑλληνικοῦ διηγήματος», ὁ ὀλιγώτερον κοσμοπολίτης».

Οἱ Ἠπειρῶτες στή μεγάλη γιορτή προσφέρουν ὅλο τό θαυμασμό τους γιά τόν Ποιητή, τήν ἀγάπη τους γιά τόν Ἄνθρωπο καί τίς εὐχές τους καί γιά τούς δύο.

Μιλοῦν οἱ κ. κ.
ΓΙΑΝΝΗΣ ΒΛΑΧΟΓΙΑΝΝΗΣ, ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΔΑΦΝΗΣ, ΗΛΙΑΣ ΒΟΥΤΙΕΡΙΔΗΣ, ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ, ΠΑΥΛΟΣ ΝΙΒΑΝΑΣ, ΣΤΡΑΤΗΣ ΜΥΡΙΒΗΛΗΣ, ΑΡΙΣΤΟΣ ΚΑΜΠΑΝΗΣ, ΚΩΣΤΑΣ ΦΑΛΤΑΪΤΣ, Γ. ΔΡΟΣΙΝΗΣ, ΜΑΡΚ. ΑΥΓΕΡΗΣ, ΤΑΚΗΣ ΤΣΙΑΚΟΣ, ΘΕΟΔ. ΒΟΚΟΣ

Αἱ ἐν Ἀθήναις καί Πειραιεῖ Ἠπειρωτικαί ὀργανώσεις ἔσχον τήν πρωτοβουλίαν τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς ποιητικῆς καί λογοτεχνικῆς πενταετηρίδος τοῦ ἐργαιοῦ Ἠπειρώτου λογοτέχνου καί συναδέλφου κ. Χρ. Χρηστοβασίλη.

Γενομένων συσκέψεων μεταξύ πολλῶν μελῶν τῆς εὐφήμως ἐνταῦθα καί ἐν Πειραιεῖ δρώσης Ἠπειρωτικῆς Παροικίας ἐξελέγη Ὀργανωτική τοῦ ἑορτασμοῦ Ἐπιτροπή μὲ πρόεδρον τόν καθηγητήν τοῦ Πανεπιστημίου Πανοσιολογώτατον κ. Ἀντωνιάδην, μὲ γραμματέα τόν ἔγκριτον καί σέβεναρ̀ν Ἠπειρώτην νομικόν κ. Δ. Ζῶτον καί ταμίαν τόν κ. Γεωργιάδην. Ὁμοίως καταρτίζεται Ἐπιτροπή ἀποτελουμένη ἐκ τῶν κ. κ. Δ. Σάρρου Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβούλου, Καλούβη, Γεωργ. Ἀθανασιάδη Νόβα καί Χρ. Σούλη. Ἡ Ἐπιτροπή αὕτη θ' ἀναλάβῃ τήν ἐκλογήν τῶν μελλόντων νά ἐκδοθῶσι ἔργων τοῦ Χρηστοβασίλη.

Τό «Ἠπειρωτικόν Μέλλον» ἐκ τῶν σκοπῶν τῆς ἐκδόσεως τοῦ ὁποίου εἶναι καί ἡ προαγωγή καί προώθησις τῶν Ἠπειρωτικῶν γραμμάτων δέν ἠρνήθη ἀναλάβῃ τό ἀνήκον αὐτῷ μέρος εἰς τό εὐφρόσυνον διά τήν Ἤπειρον γεγονός. Δι' εἰδικοῦ συντάκτου του ἀπετάθη πρός τάς ἀσσους τῆς ἑλληνικῆς σκέψεως λογοτέχνας καί λογίους, ἐκ τῶν ὁποίων πολλοί ὑπέρξαν συναγωνισταί τοῦ ἑορτάζοντος, εἰς τόν στίβον τῶν φιλολογικῶν καί δημοσιογραφικῶν ἀγώνων, καί ἐξήτησε τάς κρίσεις διά τό ἔργον τοῦ Χρηστοβασίλη.

Εἶναι ἔνδειξη πολιτισμοῦ στούς λαούς, ὄντας σταματοῦν εὐλαβῆ, γυρίζουν τό κεφάλι τους πίσω, σίγουον ἕνα βλέμμαστό παρελθόν καί ἀναγνωρίζουν τήν ἀξία τόν ὀδηγῶν τους.

Ἡ Ἤπειρος ἀπό τήν Κασαβιά ὡς τό ἀκρωτήρι τῆς Πρεβέζης, ἀπό τό Μέτσοβο ὡς τή Σουλιάδα σε λαϊκό συναγερμό σημειτεσει στόν ἑορτασμό τόν φιλολογικόν πανηγυρικόν τοῦ πνευματικοῦ της ὁ ἡγυοῦ ΧΡΗΣΤΟΥ ΧΡΗΣΤΟΒΑΣΙΛΗ.

Ὁ Ποιητής γεωτείαι! Κι' εἶναι ἡ μεγαλύτερη ἱκανοποίηση, αὐτό αἰσθάνεται στή μακριά καί πολύχρωστη ζωή τῆς.

Οἱ Νατάδες τῆς Παμβώτιδος, ποῦ τόσες φορές τραγούδησε τό κάλλη τους, σί Βλαχοποῦλες - οἱ Ὁμαλάδες τῶν Ἠπείρου. βουνόνοι ἡρωίδες τῶν ἔργων τῶν ὁλοήμερας ἐλευθερίας, ἐπί πλέον δέ ἕνα κάστρον διά τήν μέχρι τοῦδε, ποικιλότρον δράση του.